

Łódź, dnia 14 grudnia 2015 roku

Pan
Dariusz Rejman
Wójt Gminy Czystary

WK – 602/50/2015

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Czystary¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z 2014 roku i z I półrocza 2015 roku oraz z lat wcześniejszych dotyczące przede wszystkim kontroli wewnętrznej; zadłużenia jednostki; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie zaciągania pożyczek

W dniu 31 grudnia 2013 roku Gmina Czystary podpisała umowę nr 767/OW/PD/2013 o dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, w formie pożyczki i dotacji na realizację

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w okresie 20 sierpnia – 30 września 2015 roku. Protokół podpisany został w dniu 6 listopada 2015 roku.

zadania inwestycyjnego pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3”. Dofinansowanie przewidziano do łącznej wysokości 545.889,00 zł, w tym: pożyczka w kwocie 327.534,00 i dotacja do wysokości 218.355,00 zł. Wymagana przez art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku ustawy o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) opinia RIO w Łodzi o możliwości spłaty pożyczki wydana została dopiero w dniu 13 maja 2014 roku (uchwała Składu Orzekającego RIO w Łodzi Nr IV/136/2014) wydał pozytywną opinię, co do możliwości spłaty pożyczki w kwocie 327.534,00 zł.

Zawarcie ww. umowy w sprawie udzielenia przedmiotowej pożyczki bez wcześniejszego uzyskania opinii RIO o możliwości spłaty pożyczki stanowiło naruszenie powołanego art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

1. Kontrolowana jednostka nie prowadziła ewidencji analitycznej do konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych, w zakresie należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste oraz z tytułu czynszu dzierżawnego, w sposób umożliwiający ustalenie rozrachunków z poszczególnymi osobami. Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta, określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 289), ewidencję szczegółową należy prowadzić według dłużników, w sposób pozwalający na ustalenie stanu należności i nadpłat.
2. W Urzędzie Gminy prowadzona jest obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna dla szkół i przedszkola. Jednostki oświatowe posiadają odrębne plany finansowe, ustalane przez dyrektorów. Dowody księgowe dotyczące działalności ww. jednostek zatwierdza pod względem merytorycznym kierownik jednostki, natomiast zatwierdza do wypłaty Wójt Gminy. Również przelewy i чеки zatwierdza do wypłaty Wójt Gminy. Szkoła Podstawowa w Czastarach i Gimnazjum przy Zespole Szkół w Czastarach oraz Szkoła Podstawowa w Parcicach posiadają jeden rachunek bankowy, oddzielny rachunek bankowy posiada Publiczne Przedszkole Samorządowe w Czastarach. Odrębnie prowadzona jest ewidencja księgowa przedszkola i ewidencja księgowa dla ww. szkół, ale bez podziału na poszczególne

jednostki organizacyjne. Szkoły nie sporządzają jednostkowych sprawozdań budżetowych, nie sporządzają również bilansów jednostkowych. Przedmiotowe sprawozdania sporządzane są w formie zbiorczej, i autoryzowane przez Skarbnika Gminy Czastary oraz Wójta Gminy Czastary.

Mając na uwadze powyższe ustalenia należy wskazać, że odpowiedzialność za gospodarkę finansową, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, ponosi kierownik każdej jednostki sektora finansów publicznych. Podstawą gospodarki finansowej jest plan finansowy (art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych), którego realizacja polega na gromadzeniu środków i ich rozdysponowywaniu. Obowiązki i odpowiedzialność dyrektora szkoły (przedszkola) w zakresie dysponowania środkami określonymi w planie finansowym wynikają ponadto z art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Szkoły i placówki oświatowe będąc jednostkami budżetowymi, zobowiązane są stosować przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.). Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w art. 4 ust. 1, 2 i 3 ww. ustawy, jednostki obowiązane są prowadzić odrębne księgi rachunkowe w celu zapewnienia ujmowania w tych księgach wyłącznie zdarzeń związanych z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi, a w konsekwencji rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego każdej z jednostek oraz w celu umożliwienia sporządzenia obowiązujących te jednostki odrębnych sprawozdań finansowych. Stosownie do art. 4 ust. 5 powołanej ustawy - kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą. Kierownikami poszczególnych placówek oświatowych są ich dyrektorzy, a nie Wójt Gminy Czastary.

W myśl postanowień § 20 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego składa się z bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz łącznych sprawozdań finansowych obejmujących dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. Zgodnie z § 25 ust. 1 powołanego rozporządzenia - sprawozdanie finansowe jednostki budżetowej podpisują kierownik jednostki i główny księgowy.

Ponadto, wskazane wyżej jednostki nie sporządzały wszystkich sprawozdań budżetowych, o których mowa w art. 41 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.) - w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do sporządzania i przekazywania sprawozdań Rb-27S, Rb-27ZZ, Rb-28S, Rb-50,

w imieniu jednostki są obowiązani kierownicy jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego. Natomiast na podstawie § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych i własnego sprawozdania jednostkowego sporządzają łączne sprawozdania Rb-Z, Rb-UZ, Rb-N, Rb-UN. Sprawozdania jednostkowe sporządzane są przez kierownika jednostki.

Oznacza to, że stosowany w Gminie sposób prowadzenia obsługi podległych jednostek organizacyjnych narusza obowiązujące przepisy.

Niezależnie od powyższego RIO w Łodzi zwraca uwagę na wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku zmiany w ustawie z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.), w zakresie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej podległych jednostek organizacyjnych. Zgodnie z art. 10b ww. ustawy - wspólną obsługę mogą prowadzić urząd gminy, inna jednostka organizacyjna gminy, jednostka organizacyjna związku międzygminnego albo jednostka organizacyjna związku powiatowo-gminnego. Rada gminy w odniesieniu do jednostek obsługiwanych, o których mowa w art. 10a pkt 1 (czyli jednostki organizacyjne gminy zaliczane do sektora finansów publicznych) określa, w drodze uchwały, w szczególności: 1) jednostki obsługujące; 2) jednostki obsługiwane; 3) zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi.

Zakres wspólnej obsługi nie może objąć kompetencji kierowników jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (w szczególności jednostki budżetowe) do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie. Natomiast w sytuacji powierzenia obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych, o których mowa powyżej, są one przekazywane w całości.

3. Nie prowadzono ewidencji analitycznej do konta 260 – Zobowiązania finansowe, na którym ujmowano operacje związane z pożyczkami zaciągniętymi na wyprzedzające finansowanie inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, tj. umowa pożyczki nr PROW321.11.04381.10 z dnia 4 czerwca 2014 roku oraz umowa pożyczki nr PROW413.11.04380.10 z dnia 4 czerwca 2014 roku. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 260, zawartym w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 43a /2011 Wójta Gminy Czystary z dnia 25 listopada 2011 roku oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - ewidencja szczegółowa prowadzona do ww. konta

powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań.

5. W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych na koniec 2014 roku, stan środków pieniężnych na rachunku bankowym jednostki samorządu terytorialnego uwzględniono w kwocie 310.605,04 zł. Zgodnie ze stanem środków na rachunku budżetu, kwota środków na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 308.996,37 zł. Przedmiotowa kwota stanowiła salda końcowe na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikające z prowadzenia następujących rachunków bankowych:
- rachunek bieżący budżetu – saldo Wn w kwocie 295.171,58 zł, WB nr 261/2014, ewidencja księgowa na koncie 133,
 - rachunek bieżący (pomocniczy) projektu pn. „Park w Czastarach – miejsce rekreacji, wypoczynku i zabawy” – saldo Wn w kwocie 2.340,38 zł, WB nr 12/2015, ewidencja księgowa na koncie 133-2,
 - rachunek bieżący (pomocniczy) projektu pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3” – saldo Wn w kwocie 11.484,41 zł, WB nr 9/2014, ewidencja księgowa na koncie 133-3.

W związku z powyższym kwota środków wykazana w przedmiotowym sprawozdaniu w pozycji - stan środków na rachunku budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku - została zawyżona o 1.608,37 zł. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że wskazana różnica wynikała z rozliczenia na dzień 31 grudnia 2014 roku dotacji rozwojowej przekazanej Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w ramach realizacji Projektu systemowego pn. „Szansa na pracę”. Corocznie wszystkie środki dotacji przekazane na realizację projektu i niewydatkowane do końca roku podlegały zwrotowi w części na konto transferowe oraz w części na konto Wojewódzkiego Funduszu Pracy. Zatem, na dzień 31 grudnia 2014 roku na rachunku projektu pozostały niewykorzystane środki pieniężne w kwocie 1.608,67 zł, które nie zostały odprowadzone na rachunek budżetu Gminy (w ewidencji księgowej organu saldo Wn konta 223-5).

Zgodnie z § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2011 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku. Taki stan rzeczy wskazuje, iż ww. sprawozdanie zostało sporządzone nieprawidłowo, tj. sprzecznie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Dane wykazane w przedmiotowym sprawozdaniu budżetowym są niezgodne z danymi wynikającymi ze stanu środków pieniężnych na rachunkach bankowych jednostki.

5. W zakresie bilansu organu (z wykonania budżetu) sporządzonego za 2014 rok w pozycji I. „Środki pieniężne” wykazano środki pieniężne w wysokości 310.605,04 zł, natomiast saldo Wn konta 133 na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiło 308.996,37 zł (różnica w kwocie 1.608,67 zł stanowiła środki z POKL – szczegóły we wcześniejszej części wystąpienia, przy opisie sprawozdania RB-ST za 2014 rok). Poprawnie w bilansie z wykonania budżetu należy wykazywać w pozycji I.1.1. „Środki pieniężne budżetu”, środki pieniężne zgromadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawowym rachunku budżetu i jego subkontach oraz środki pieniężne przeznaczone na realizację wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Zatem kwota 1.608,67 zł winna być wykazana w ww. sprawozdaniu w poz. II.3 „Pozostałe należności i rozliczenia”.
6. W ewidencji księgowej organu, na koncie 240 – Pozostałe zobowiązania, zaewidencjonowano wadia i zabezpieczenia na łączną kwotę 12.041,62 zł (saldo Ma konta 240), z tego kwota:
- 8.414,51 zł stanowiła zobowiązanie wobec osoby fizycznej z tytułu wpłaconego wadium w przetargach na nabycie nieruchomości w latach 2006 – 2008, w trakcie kontroli dokonano zwrotu przedmiotowej kwoty;
 - 2.434,01 zł to zobowiązanie z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr ZP341-5/2008 z dnia 25 lipca 2008 roku w związku z realizacją zadania pn. „Termomodernizacja ZS w Czastarach”, z terminem realizacji przedmiotowej umowy do dnia 30 września 2008 roku.

Wadia i zabezpieczenia, stanowiące sumy depozytowe (obce sumy, środki pieniężne), powinny być ujmowane w ewidencji księgowej jednostki. Podstawowe zasady prowadzenia tej ewidencji zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Z zasad uwzględnionych w powyższym rozporządzeniu wynika, że wszelkie operacje dotyczące przyjmowania i zwrotu środków pieniężnych stanowiących sumy depozytowe powinny podlegać ewidencji na koncie 139 - Inne rachunki bankowe, w korespondencji z kontem rozrachunkowym 240 - Pozostałe rozrachunki. Z uwagi na różne rodzaje sum depozytowych oraz w celu zachowania przejrzystości, prawidłowości i rzetelności prowadzonych rozliczeń z powyższego tytułu, do wyżej wymienionych kont powinna być prowadzona ewidencja analityczna, której szczegółowe zasady, w przypadku kontrolowanej jednostki wynikają z uregulowań wewnętrznych.

Ponadto, zgodnie z unormowaniami zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), tj. § 4 ust. 7 - wadium zwraca się niezwłocznie po odwołaniu albo zamknięciu przetargu, z zastrzeżeniem ust. 8, jednak nie później niż przed upływem 3 dni od dnia, odpowiednio:

odwołania przetargu, zamknięcia przetargu, unieważnienia przetargu, zakończenia przetargu wynikiem negatywnym.

Biorąc natomiast pod uwagę art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) - jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Zgodnie z art. 151 przedmiotowej ustawy, zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie może przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia. Kwota, o której mowa wyżej jest zwracana nie później niż w 15 - tym dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

7. W bilansie jednostki według stanu dzień 31 grudnia 2014 roku, wartość bilansowa środków trwałych była zgodna z ewidencją księgową jednostki. Wystąpiła natomiast różnica między wartością bilansową a wartością wynikającą z ewidencji księgowej pomiędzy dwiema pozycjami środków trwałych wykazanymi w tym sprawozdaniu, tj. inne środki trwałe (poz. A.II.1.5) wykazano w wartości bilansowej 0,00 zł, a z ewidencji księgowej wynikała wartość 8.761,74 zł; urządzenia techniczne i maszyny (poz. A.II.1.3) wykazano w wartości bilansowej 72.371,00 zł, zgodnie z ewidencją księgową - 63.609,26 zł.
8. Ustalono, że w bilansie jednostki budżetowej (Urząd Gminy) oraz w bilansie organu, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku, w kwocie środków pieniężnych uwzględniono tę samą kwotę, tj. 13.824,79 zł, stanowiącą sumę sald po stronie Wn na kontach technicznych: 130-1 i 130-2 utworzonych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych przy udziale środków Unii Europejskiej, realizowanych za pośrednictwem BGK. Skarbnik Gminy oświadczyła, że konto 130-1 - utworzono jako konto techniczne dla wydatków związanych z modernizacją parku w Czastarach - miejsce rekreacji, wypoczynku i zabaw; saldo Wn na dzień 31 grudnia 2014 roku oznaczało stan środków własnych na rachunku pomocniczym utworzonym w BGK w kwocie 2.340,38 zł (saldo Wn konta 133-2 kwota 2.340,38 zł w organie); konto 130-2 - utworzone jako konto techniczne dla wydatków związanych z budową kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary; saldo Wn na dzień 31 grudnia 2014 roku oznaczało stan środków własnych na rachunku pomocniczym utworzonym w BGK w kwocie 11.484,41 zł (saldo Wn konta 133-3 kwota 11.484,41 w organie). Wskazane konta techniczne nie powinny posiadać sald, gdyż w rzeczywistości ww. salda stanowiły stan środków własnych na ww. rachunkach pomocniczych w organie na dzień 31 grudnia 2014 roku, co wynikało z prowadzonej ewidencji księgowej i stanu środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2014 roku na wyciągach bankowych.

W związku z powyższym naruszono art. 24 ust 2 ustawy o rachunkowości, który określa, że księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty oraz zasady funkcjonowania konta 130 – określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które wyraźnie wskazują, że zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką, a bankiem.

9. Zgodnie z dokumentacją źródłową, według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku stwierdzono zaniżenie zobowiązań ogółem, o kwotę 1.303,80 zł (faktura nr 01851/2014D z dnia 31 grudnia 2014 roku, data wpływu 15 styczeń 2015 roku, data ujęcia faktury w ewidencji księgowej 19 stycznia 2015 roku, umowny termin zapłaty 21 styczeń 2015 roku, przelew w dniu 19 stycznia 2015 roku) oraz zobowiązań wymagalnych o kwotę 350,00 zł (zgodnie z umową dzierżawy nr 1/D/2014 z dnia 1 września 2014 roku Gmina Czastary zobowiązana jest płacić osobie fizycznej czynsz dzierżawny w kwocie 1.125,00 zł kwartalnie, do ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał. Kwota 350,00 zł stanowi zobowiązanie wymagalne z tytułu niezapłaconej w całości kwoty czynszu za IV kwartał 2014 roku). Zgodnie z powyższym zobowiązania ogółem na dzień 31 grudnia 2014 roku winny stanowić kwotę 85.436,10 zł, w tym zobowiązania niewymagalne na kwotę 85.086,10 zł i zobowiązania wymagalne w wysokości 350,00 zł. Ponadto stwierdzono, iż zobowiązania nieujęte w ewidencji księgowej na dzień 30 czerwca 2015 roku, a stanowiące zobowiązania tego okresu stanowiły 277.998,93 zł, w tym zobowiązania wymagalne 290,00 zł (faktura nr 1302/FVK/42492/2015 z dnia 12 czerwca 2015 roku, data wpływu 16 czerwiec 2015 roku, data ujęcia faktury w ewidencji księgowej 3 lipca 2015 roku, umowny termin zapłaty – 26 czerwca 2015 roku, przelew w dniu 3 lipca 2015 roku. Łącznie zobowiązania ogółem na dzień 30 czerwca 2015 roku winny stanowić kwotę 279.843,08 zł, w tym zobowiązania niewymagalne 279.553,08 zł, a zobowiązania wymagalne 290,00 zł. Wskazane kwoty zobowiązań wymagalnych winny być wykazane w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-28S.

W powyższym zakresie naruszono art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który wskazuje, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

10. Jednostka nie prowadziła ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług w sposób umożliwiający, bez wglądu w każdy dokument księgowy (lub w umowę zawartą z wykonawcą lub dostawcą), ustalenie ewentualnych zobowiązań wymagalnych.
11. Ustalono, iż kontrolowana jednostka w trakcie roku stosowała uproszczenia przy ewidencjonowaniu rozrachunków z tytułu dostaw, robót i usług na koncie 201. Uproszczenie polegało na pominięciu konta rozrachunkowego 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, przy ewidencjonowaniu faktur dotyczących zakupu i księgowaniu tych dowodów księgowych pod datą płatności, czyli zaliczania zobowiązań bezpośrednio w koszty, bez względu na miesięczny czy kwartalny okres sprawozdawczy. Jedynie na przełomie roku jednostka zaliczała zobowiązania wynikające z faktur wystawionych w grudniu 2014 roku do tego okresu, bez względu na to, kiedy przypadał termin płatności. Stosowanie powyższych uproszczeń nie pozwala na kontrolę zobowiązań jednostki, gdyż przy pomijaniu konta 201 nie można stwierdzić, czy dane zobowiązanie zostało uregulowane w terminie bądź czy w ogóle zostało uregulowane.

W myśl art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych - jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie. Plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać, że ujmuje się w ewidencji również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.

12. Ewidencję wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ujmowano na koncie 405 - ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, bez uwzględnienia konta rozrachunkowego 229 - pozostałe rozrachunki publicznoprawne, na którym - zgodnie z uregulowaniami zawartymi w zakładowym planie kont Urzędu Gminy Czastary oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, winny być ewidencjonowane wpłaty na rzecz Funduszu.
13. Dokonywano błędnych podsumowań raportów kasowych - Pogotowie kasowe, sporządzonych w okresie objętym kontrolą, nie wypełniając pozycji „stan poprzedni” i „stan końcowy” kasy. Zgodnie z § 8 Instrukcji kasowej, stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia nr 29/2007 Wójta Gminy Czastary z dnia 15 października 2007 roku, raporty kasowe zamyka się poprzez zsumowanie wpłat i wypłat gotówkowych oraz obliczeniem stanu końcowego gotówki.

14. W sprawozdaniu Rb - NDS - o nadwyżce i deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 marca 2015 roku, w pozycji F. Dane uzupełniające do wyliczenia relacji, o której mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych, w tym w poz. F.11 Kwota wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w „planie” wykazano kwotę odsetek w wysokości 1.000,00 zł, podlegających wyłączeniu z limitu spłat zobowiązań na podstawie ww. przepisu prawa. W ww. pozycji winna również zostać wykazana kwota 959.534,00 zł (kwota ujęta w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2015–2024), stanowiąca pożyczkę z BGK na wyprzedzające finansowanie inwestycji w ramach PROW na lata 2007 – 2013 z terminem rozliczenia w 2015 roku. Spłata pożyczki nastąpiła w dniu 9 kwietnia 2015 roku. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik nr 39 - Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego), rozdział 6, § 16 - w części F. "Dane uzupełniające do wyliczenia relacji, o których mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych" jednostki samorządu terytorialnego wykazują kwoty wyłączane i dodawane do relacji, o których mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych; w wierszu F1. "Łączna kwota wyłączeń z relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych" wykazuje się łączną kwotę wyłączeń z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w okresie sprawozdawczym, tj. od początku roku budżetowego do ostatniego dnia okresu sprawozdawczego; w wierszu F11. "Kwota wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych" wykazuje się kwoty wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
15. W zakresie ewidencji składnikami majątkowymi stwierdzono, iż:
- jednostka nie prowadziła ewidencji analitycznej środków trwałych w grupie „0”. Obowiązek prowadzenia ewidencji środków trwałych we wskazanym zakresie wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, który wskazuje, iż konta ksiąg pomocniczych prowadzi się, w szczególności dla środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych. Zgodnie z art. 16 ust. 1 przedmiotowej ustawy - konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym, jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Ponadto sposób prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych w Gminie Czastary określony został w załączniku nr 1 „Zakładowy plan kont” do zarządzenia nr 43a/2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku. Zgodnie z ww. unormowaniami wewnętrznymi - do konta 011 – środki trwałe, prowadzi się ewidencję szczegółową umożliwiającą ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych i ewentualnego jej zwiększenia lub zmniejszenia oraz ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia

30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych, w tym między innymi gruntów określonych grupą „0”;

- wystąpiły przypadki zaewidencjonowania środka trwałego w ewidencji analitycznej bez wskazania pełnej klasyfikacji środków trwałych. Przykład stanowi grupa „6” – urządzenia techniczne, gdzie na stan środków trwałych wprowadzono środki o nazwie: łącznica i cztery motopompy przeciwpożarowe, czy grupa „7” – środki transportu, gdzie na stan środków trwałych wprowadzono: samochód pożarniczy Star 266, autobus szkolny Autosan czy samochód Ford Escort - bez wskazania klasyfikacji środków trwałych, tj. nie podano grupy, podgrupy i rodzaju. Ponadto kontrola prawidłowości zaliczenia środków trwałych do grup rodzajowych Klasyfikacji Środków Trwałych wykazała zaewidencjonowanie kilku środków trwałych niezgodnie z ww. klasyfikacją, np. w grupie „7” zaewidencjonowano pługi odśnieżne, czy w grupie „4” zestawy komputerowe.

Ewidencję środków trwałych należy prowadzić z podziałem na grupy, podgrupy i rodzaje określone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. nr 242, poz. 1622). Zgodnie z ww. rozporządzeniem - pług odśnieżny winien być zaklasyfikowany w grupie „5”, a zestaw komputerowy w grupie „8”;

- na dzień 31 grudnia 2014 roku nie uzgodniono zapisów ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną do konta 011 – Środki trwałe i 013 – Pozostałe środki trwałe, co stanowiło naruszenie powołanego wyżej art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- wystąpiły przypadki, opisane w protokole kontroli, nieterminowego wprowadzania środków trwałych na stan ewidencji księgowej, biorąc pod uwagę datę protokołu odbioru danej inwestycji czy też datę zakupu środka trwałego (opóźnienia do kilku miesięcy), co w jednym przypadku spowodowało zaewidencjonowanie danego środka trwałego w następnym okresie sprawozdawczym. Powyższym naruszono art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.), który stanowi, że składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania oraz art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w myśl którego - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto, niebieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących zwiększenia wartości środków trwałych naruszało przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi o obowiązku rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- zgodnie z treścią § 13 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Czastary, stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia nr 43a/2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku - w przypadku środków trwałych w używaniu przyjmuje się je do ewidencji na podstawie dowodów księgowych: faktur, rachunku lub innych, na których osoba odpowiedzialna umieszcza klauzulę: „wpisano do księgi inwentarzowej pod poz. str.dnia” podpis i pieczęć. W większości

przypadków kontrolowana jednostka nie stosowała się do ww. zasady, wynikającej z przedmiotowej instrukcji.

16. W zakresie inwentaryzacji przeprowadzonej w 2013 roku stwierdzono, że:

- metodą spisu z natury dokonano inwentaryzacji gruntów, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, będących własnością Gminy Czastary – arkusze spisu z natury nr: 72/2013, 73/2013, 74/2013, 84/2013, 85/2013 87/2013 oraz 88/2013. Sposób inwentaryzacji przedmiotowych aktywów trwałych został określony w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w art. 26 ust.1 pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników;
- wystąpiły przypadki, w których w arkuszu spisowym nie wypełniono pozycji w zakresie daty, godziny rozpoczęcia i godziny zakończenia inwentaryzacji. Ponadto, zespół spisowy zaniechał obowiązku przedłożenia, po zakończeniu czynności inwentaryzacyjnych, przewodniczącemu komisji sprawozdania zawierającego rozliczenie z przydzielonych arkuszy spisu z natury oraz informacji o wszystkich stwierdzonych w toku spisu nieprawidłowościach w gospodarce składnikami majątkowymi, podlegającymi spisowi. Powyższe naruszało postanowienia Instrukcji inwentaryzacyjnej, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 3/96 Wójta Gminy w Czastarach z dnia 3 stycznia 1996 roku, w których określono, że zespoły spisowe wypełniają wszystkie wiersze i rubryki z wyjątkiem rubryk „cena” i „wartość” oraz podpisują arkusze i przedkładają do podpisania we właściwych miejscach osobom materialnie odpowiedzialnym. Ponadto po zakończeniu spisu zespół spisowy składa przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej sprawozdanie zawierające rozliczenie z przydzielonych arkuszy spisu z natury oraz informację o wszystkich stwierdzonych w toku spisu nieprawidłowościach w gospodarce składnikami majątkowymi, podlegającymi spisowi, zgodnie z załącznikiem nr 5 stanowiącym sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury.

W zakresie wieloletniej prognozy finansowej

1. W dniu 25 lipca 2013 roku podpisano w Kancelarii Notarialnej w Wieluniu umowę sprzedaży (akt notarialny Repertorium A.3822/2013), na mocy której przeniesiono na Gminę prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w Czastarach, obręb 0001, oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr 1576/9, o powierzchni 2,8551 ha. Sprzedający potwierdził, że kwota 11.200 zł

została zapłacona przez kupującego (potwierdzenie otrzymania gotówki w dniu 10 lipca 2013 roku, raport kasowy nr 3210.1.16.2013), a pozostałą część ceny sprzedaży w kwocie 108.800,00 zł Gmina Czastary zobowiązała się zapłacić w ratach: 35.000,00 zł w terminie do dnia 31 października 2013 roku, 73.800,00 zł w terminie do dnia 31 marca 2014 roku. Przelew kwoty 35.000 zł na rzecz zbywcy nieruchomości dokonano w dniu 18 września 2013 roku (wyciąg bankowy nr 133, dokument księgowy nr 239/2013) oraz kwoty 73.800,00 zł w dniu 26 marca 2014 roku (wyciąg bankowy nr 46, dokument księgowy nr 67/2014).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2011 r., nr 298, poz. 1767), do kategorii kredytów i pożyczek zalicza się zobowiązania z tytułu umów, które nie są umowami kredytu ani umowami pożyczki, jednak ich konsekwencje są zbliżone do zobowiązań kredytowych czy pożyczkowych. Należą do nich między innymi umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach.

Zgodnie z Instrukcją sporządzania sprawozdań, stanowiącą załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji w układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania w wierszu kredyty i pożyczki - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty) - § 2 ust. 1 pkt 2.

Kwota długu publicznego, którego spłata dokona się z wydatków budżetowych – wynikająca z tytułu przedmiotowej umowy sprzedaży, w której cena była płatna w ratach, powinna zostać uwzględniona w kwocie długu wykazanego w wieloletniej prognozie finansowej, a umowa sprzedaży winna być ujęta w wykazie przedsięwzięć, stanowiącym załącznik do uchwały w sprawie WPF. Zaciągnięcie zobowiązania wieloletniego w powyższym zakresie powinno nastąpić w ramach upoważnienia dla Wójta Gminy zawartego w uchwale w sprawie WPF do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć (art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych).

Do aktualnej na dzień zawarcia umowy sprzedaży wieloletniej prognozie finansowej (uchwała Rady Gminy w Czastarach nr XX/132/2013 z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czastary) nie wprowadzono zobowiązań wynikających z analizowanej transakcji - ani w załączniku nr 1 stanowiącym, między innymi, prognozę dochodów, wydatków i długu gminy na lata 2013-2029, ani w załączniku nr 2 stanowiącym wykaz przedsięwzięć na lata 2013-2016. Nie dokonano również stosownych zapisów w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2014-2024, wprowadzonej w życie uchwałą Rady Gminy nr XXV/153/2013 z dnia 27 grudnia 2013 roku, ani w zmianie WPF wprowadzonej uchwałą nr XXVI/170/2014 z dnia 18 marca 2014 roku.

Zatem Wójt Gminy podpisał ww. umowę sprzedaży, w której cena była płatna w ratach, obciążających kolejny rok budżetowy – bez formalnego upoważnienia organu stanowiącego.

Uchwałą, w której Rada Gminy powinna zamieścić unormowania w zakresie upoważnienia do zaciągania zobowiązań wieloletnich oraz limitu wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia w poszczególnych latach jest – zgodnie z art. 226-230 ustawy o finansach publicznych – uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

2. W wykazie przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czastary na 2014 rok i lata następne, przyjętej uchwałą nr XXV/153/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 27 grudnia 2013 roku, ujęto przedsięwzięcie dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV, bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C Zadanie 3 – Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. Okres realizacji lata 2013-2014. Łączne nakłady wynosiły 2.464.171,94 zł, limit wydatków w roku 2014 - 2.455.520,00 zł, limit zobowiązań 2.455.520,00 zł. Do końca 2014 roku nie dokonywano zmian limitu zobowiązań.

Ustalono, że wszystkie zobowiązania dotyczące przedmiotowej inwestycji zostały zaciągnięte w 2013 roku: 1) w dniu 27 czerwca 2013 roku została zawarta umowa o roboty budowlane nr ZP.272.1.2013, za cenę brutto 2.433.253,49 zł (1.978.254,87 zł netto), w tym wykonanie pierwszego etapu przedmiotu zamówienia tj. wytyczenie geodezyjne obiektu za cenę 8.651,94 zł brutto, z terminem wykonania do 31 października 2013 roku; 2) w dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 271/1/3/2013 na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami instalacyjnymi wodno-kanalizacyjnymi za wynagrodzeniem w wysokości 21.136,70 zł brutto; 3) w dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 272/1/2/2013 na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami drogowymi za wynagrodzeniem w wysokości 2.460,00 zł brutto; 4) w dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 271/1/1/2013 na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami elektrycznymi za wynagrodzeniem w wysokości 500,00 zł netto plus podatek VAT za każdą przepompownię (4 x 615 zł = 2.460 zł).

W 2014 roku wykonywano podpisane umowy i dokonywano - wynikających z nich wydatków - w wysokości 2.450.658,25 zł (2.424.601,55 zł roboty budowlane, 26.056,70 zł nadzór inwestycyjny). Limit zobowiązań został wykorzystany w całości w 2013 roku i jego wskazanie w kwocie 2.455.520,00 zł na 2014 rok nie było uzasadnione.

W art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, ustawodawca określił dwa rodzaje limitów występujących w wykazie przedsięwzięć: limit wydatków w poszczególnych latach (pkt 4) oraz limit zobowiązań (pkt 5). Limity wydatków na dane przedsięwzięcie, wykazywane w poszczególnych latach jego realizacji, nie mogą przekroczyć zaplanowanych łącznych nakładów finansowych na to zadanie. Natomiast limit zobowiązań określa kwotowe

granice dla organu wykonawczego w zakresie podpisywania umów na dane zadanie (program, projekt).

W zakresie dochodów budżetowych

1. W zakresie prawidłowości danych wykazanych w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych za 2014 rok, stwierdzono że:
 - skutki finansowe obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych zostały zawyżone o 17.264,30 zł, ponieważ 1) w sprawozdawczości błędnie wykazano wielkość skutków dla III kwartału 2014 roku (101.410,30 zł), zamiast wielkości wyliczonych na dzień 31 grudnia 2014 roku (84.203,00 zł), co dało zawyżenie skutków finansowych o 17.207,30 zł, oraz 2) błędnie wyliczono skutki obniżenia górnych stawek dla pojazdów zwolnionych uchwałą Rady Gminy, zawyżając je o 57 zł;
 - skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych zostały zaniżone o 1.417 zł, ponieważ w sprawozdawczości skutki zwolnień wykazano w wysokości 1.502 zł, a wyliczona przez kontrolujące - w oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe - kwota skutków finansowych wynosiła 2.919 zł (szczegółowe wyliczenia ujęto w protokole kontroli);
 - nie wykazano w sprawozdawczości budżetowej za 2014 rok skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości od osób prawnych w wysokości 6.857 zł,
 - zaniżono skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości o kwotę 5.384,98 zł z powodu nieuwzględnienia w wyliczanych przez Gminę Czastary skutkach finansowych powierzchni gruntów i budynków - zwolnionych uchwałą Rady Gminy - wykazanych w deklaracjach na podatek od nieruchomości, złożonych przez ochotnicze straże pożarne.
2. W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych stwierdzono, że: (...) ²

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz.849 ze zm.), organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania ustala w drodze decyzji podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych, na podstawie złożonej przez podatnika informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której znajdują

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

się dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania niezbędne do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości, zgodnej z ustalonym przez radę gminy w drodze uchwały wzorem formularza.

W sytuacji, gdy organ podatkowy nie posiada informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, złożonej przez podatnika, przed wydaniem decyzji wymiarowej, nie może dokonać czynności sprawdzających, do których jest zobligowany przepisem art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. Organ podatkowy winien wezwać podatnika do złożenia informacji, na podstawie art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Ponadto, organ podatkowy może skorzystać z uprawnień, jakie daje przepis art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w zakresie kontroli podatkowej.

3. W zakresie określenia momentu powstania i wygaśnięcia zobowiązania podatkowego w zakresie podatku od środków transportowych od osób fizycznych stwierdzono:

- (...) ³

Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - w przypadku zmiany właściciela środka transportowego zarejestrowanego, obowiązek podatkowy ciąży na poprzednim właścicielu do końca miesiąca, w którym nastąpiło przeniesienie własności. Natomiast na podstawie ust. 4 powołanego artykułu, w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego, obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty.

4. W zakresie weryfikacji składanych przez podatników podatku od środków transportowych deklaracji stwierdzono: (...) ⁴

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Powyższe świadczy o tym, że organ podatkowy nie dokonał weryfikacji danych wykazanych w składanych przez podatników deklaracjach na podatek od środków transportowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. Ponadto zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

5. (...) ⁵.

Zgodnie z art. 53 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa - odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego. Natomiast art. 55 powołanej ustawy stanowi, że odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego. Jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

6. W wyniku kontroli terminowości podejmowania przez organ podatkowy czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stwierdzono przypadki, opisane szczegółowo w protokole kontroli, podejmowania tych czynności z opóźnieniem. Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 – uchylone z dniem 22 maja 2014 roku) - wierzyciel był obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, natomiast § 3 rozporządzenia stanowił o wysyłaniu do zobowiązanego upomnienia, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia jego doręczenia, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel winien był wystawić tytuł wykonawczy, który niezwłocznie kierował do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego (§ 5 i 6).

Obecnie w powyższym zakresie obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 656). Zgodnie z § 1 rozporządzenia - wierzyciel jest obowiązany do systematycznej

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy (§ 5). Wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy (§ 6).

W zakresie wydatków budżetowych

1. Ustalono, że do okresu zatrudnienia Wójta Gminy Czastary wliczono okres prowadzenia przez niego działalności gospodarczej, co miało wpływ na wielkość dodatku stażowego liczonego od miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. W 2014 roku dodatek stażowy obliczano w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Mając na uwadze powyższe oraz dokumenty źródłowe w postaci świadectw pracy z poprzednich okresów zatrudnienia, na dzień 1 stycznia 2014 roku staż pracy Wójta Gminy Czastary wynosił 9 lat, 7 miesięcy i 16 dni; 10 lat stażu pracy minęło w dniu 16 maja 2014 roku. W związku z powyższym przedmiotowy dodatek za miesiące od stycznia do maja 2014 roku winien być liczony w wysokości 9% od wynagrodzenia zasadniczego, natomiast od miesiąca czerwca do miesiąca grudnia 2014 roku w wysokości 10%. Uwzględniając wysokość wynagrodzenia zasadniczego Wójta Gminy Czastary ustalono, iż w 2014 roku przedmiotowy dodatek został zawyżony o 5.667,50 zł.

Biorąc pod uwagę przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 ze zm.), okres prowadzenia działalności gospodarczej nie jest okresem zatrudnienia, bowiem zgodnie z art. 2 przedmiotowej ustawy - pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie: umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Ponadto na podstawie art. 22 § 1 ww. ustawy - przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Działalność gospodarcza natomiast jest odmiennym rodzajem aktywności zarobkowej uregulowanym w odrębnym akcie prawnym, tj. w ustawie z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 584 ze zm.), z przepisów której wynika, że prowadzenie działalności gospodarczej nie może być uznane za tożsame z pracowniczym stosunkiem podporządkowania.

W myśl art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1202), do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, nagrody

jubileuszowej i jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Natomiast art. 43 ust. 1 ww. ustawy określa, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu pracy.

Zgodnie z § 7 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1786), dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia: począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca; za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.

W zakresie zamówień publicznych

W postępowaniu przetargowym na wykonanie zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C Zadanie 3 – Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej” zamawiający żądał od wykonawców wniesienia wadium w wysokości 150.000,00 zł. Zgodnie z art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) - zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia. Wartość kosztorysowa zamówienia wynosi 4.512.415,80 zł, czyli 3% z tej wielkości stanowi kwotę 135.372,47 zł. Zatem zamawiający określił wysokość wadium z naruszeniem przepisu art. 45 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W zakresie gospodarki mieniem

1. Według ustalonego podczas czynności kontrolnych stanu faktycznego, pierwszy ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, o numerze 48/2, o powierzchni 0,2572 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta SR1W/00085965/8 - zakończony wynikiem negatywnym – odbył się w dniu 8 lipca 2013 roku. Zgodnie z przepisem art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 782 ze zm.), jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg, w którym właściwy organ albo minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 57 ust. 1, oraz do nieruchomości ujętych w ewidencji, o której mowa w art. 60a ust. 2 pkt 1, może obniżyć

cenę wywoławczą nieruchomości ustaloną przy ogłoszeniu pierwszego przetargu, stosownie do art. 67 ust. 2 pkt 2. Obniżenia ceny wywoławczej nieruchomości o 30%, tj. o kwotę 9.819,30 zł dokonał Wójt Gminy, zarządzeniem nr 45/2013 z dnia 12 listopada 2013 roku, i przy sprzedaży w drodze drugiego przetargu ustnego nieograniczonego ustalił cenę wywoławczą (netto) w wysokości 22.911,70 zł.

Powołany przepis art. 39 ust. 1 wprowadza ograniczenia czasowe odnośnie przeprowadzenia drugiego przetargu, w opisanym powyżej przypadku 6-cio miesięczny termin liczony od zakończenia pierwszego przetargu upłynął w dniu 8 stycznia 2014 roku. Zatem – w świetle art. 39 ust. 1 ustawy – po dniu 8 stycznia 2014 roku należało zorganizować ponownie pierwszy przetarg na zbycie nieruchomości oznaczonej numerem 48/2, w którym cena wywoławcza ustalona zostałaby w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości (art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy). Natomiast w dniu 13 stycznia 2014 roku ogłoszony został drugi przetarg ustny nieograniczony z ceną wywoławczą ustaloną z naruszeniem art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy, to jest w wysokości niższej niż wartość nieruchomości o 9.819,30 zł netto.

2. W ogłoszeniu o drugim przetargu ustnym nieograniczonym na zbycie nieruchomości gruntowej niezabudowanej o numerze 48/2, o powierzchni 0,2572 ha, nie podano wymaganej przez art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, informacji o terminie przeprowadzenia pierwszego przetargu.
3. Uchwałą nr XXI/134/2013 z dnia 10 lipca 2013 roku Rada Gminy Czastary wyraziła zgodę na nabycie do zasobu nieruchomości Gminy Czastary prawa własności nieruchomości gruntowej położonej w Czastarach, obręb 0001, oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr 1576/9, o powierzchni 2,8551 ha, za cenę 120.000,00 zł.

Rada Gminy Czastary w § 5 uchwały nr XVI/92/2012 z dnia 29 grudnia 2012 roku w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania, wynajmowania lub użyczenia na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony oraz zasad wydzierżawiania i wynajmowania po raz kolejny tych samych nieruchomości tym samym stronom, postanowiła że warunki nabycia nieruchomości przez Gminę oraz warunki zamiany nieruchomości ustala się w drodze rokowań, za wyjątkiem nieruchomości nabywanych przez Gminę w drodze przetargów. Cena nieruchomości ustalona w drodze rokowań nie może być wyższa od wartości ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Nie przedłożono jednak kontrolującemu operatu szacunkowego wykonanego dla przedmiotowej nieruchomości. Zgodnie z art. 156 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, rzeczoznawca majątkowy sporządza na piśmie opinię o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego.

4. Stwierdzono, że w przypadku umowy dzierżawy nr 2/D/2014 zawartej w dniu 1 października 2014 roku jednostka nie zachowała procedury oddania nieruchomości w dzierżawę, w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub

dzierżawę, stosownie do wymogu wynikającego z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy rzeczowo właściwi w zakresie szczegółowo wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Przestrzegać art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w zakresie obowiązku uzyskania opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych, w sytuacjach w tym przepisie wymienionych.
2. Zapewnić prowadzenie obsługi finansowej podległych jednostek organizacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
3. Ewidencję analityczną do konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych oraz do konta 260 – Zobowiązania finansowe, prowadzić zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, tj. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Ewidencjonować zdarzenia gospodarcze związane z wpłatami na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w sposób zgodny z zasadami określonymi w założowym planie kont oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Zapewnić prawidłowe wykazywanie danych w sprawozdaniu RB – ST - o stanie środków na rachunkach bankowych, zgodnie z unormowaniami

zawartymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2011 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

6. Zapewnić prawidłowe ujmowanie w bilansie z wykonania budżetu danych dotyczących środków pieniężnych oraz pozostałych należności i rozliczeń.
7. Sumy depozytowe ujmować w ewidencji księgowej jednostki (konto 240), uwzględniając zasady prowadzenia tej ewidencji opisane w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Przestrzegać unormowań zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości oraz w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, w zakresie terminowego zwrotu wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
9. Ewidencję księgową na koncie 130 – rachunek bieżący jednostki, prowadzić zgodnie z wymogami z dnia 29 września 1994 roku ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
10. Przestrzegać zasady określonej w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którą - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz ujmować w księgach rachunkowych wszystkie operacje gospodarcze i finansowe, stosownie do wymogu wynikającego z art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
11. Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej na koncie 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, w sposób umożliwiający ustalenie kwot ewentualnych zobowiązań wymagalnych, do celów sprawozdawczości budżetowej. Ewidencję rozrachunków z tytułu dostaw, robót i usług na koncie 201 prowadzić z uwzględnieniem unormowań zawartych w art. 40 ust.2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.
12. Przy sporządzaniu raportów kasowych przestrzegać unormowań wewnętrznych określonych w Instrukcji kasowej.
13. Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdania Rb - NDS - o nadwyżce i deficycie jednostki samorządu terytorialnego, przestrzegając przepisów

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

14. Zaprowadzić ewidencję analityczną gruntów, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy o rachunkowości oraz uregulowaniami wewnętrznymi.
15. Zapewnić prowadzenie ewidencji środków trwałych z podziałem na grupy, podgrupy i rodzaje, stosując przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT).
16. Zapewnić wypełnienie obowiązku w zakresie uzgadniania ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną środków trwałych i pozostałych środków trwałych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 16 ust.1 ustawy o rachunkowości.
17. Zapewnić bieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych w zakresie nabycia środków trwałych, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.
18. Przestrzegać postanowień Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych, w zakresie opisu dowodu księgowego stanowiącego podstawę do prawidłowego zaewidencjonowania środka trwałego.
19. Zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji gruntów i środków trwałych trudno dostępnych oglądowi w sposób określony w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
20. Przestrzegać postanowień zawartych w Instrukcji inwentaryzacyjnej, w szczególności w zakresie prawidłowego wypełniania arkuszy spisowych oraz obowiązku przedkładania przewodniczącemu komisji sprawozdania zawierającego rozliczenie z przydzielonych arkuszy spisu z natury oraz informacji o wszystkich stwierdzonych w toku spisu nieprawidłowościach w gospodarce składnikami majątkowymi.
21. Zapewnić zaciąganie zobowiązań wieloletnich w ramach upoważnień dla organu wykonawczego, ujętych w uchwale Rady Gminy w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (art. 228 ust.1 ustawy o finansach publicznych).
22. Zapewnić prawidłowe określanie limitu zobowiązań w wykazie przedsięwzięć, stanowiącym załącznik do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, zgodnie z art. 226 ust. 3 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.
23. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych oraz Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, danych o skutkach finansowych wynikających z obniżenia górnych stawek podatkowych oraz z udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-PDP oraz Rb-27S, sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2014 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych

obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.

24. Podjąć czynności w celu wyegzekwowania od podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego ciążącego na nich obowiązku złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych.
25. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji – stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy - wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
26. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od nieruchomości opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
27. Podjąć czynności w celu wyegzekwowania należnej Gminie kwoty odsetek od podatnika wskazanego w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
28. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych w oparciu o przepisy zawarte w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity z 2014 r., poz. 1619 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.
29. Zapewnić prawidłowe ustalenie i naliczanie poszczególnych składników wynagrodzenia Wójta Gminy Czastary, w szczególności w zakresie wysokości dodatku za wieloletnią pracę, uwzględniając przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks pracy, ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Podjąć czynności w celu wyegzekwowania zwrotu do budżetu Gminy bezpodstawnie wypłaconych kwot z tytułu dodatku za wieloletnią pracę.
30. Wysokość wadium określać zgodnie z przepisem art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.
31. Po zakończeniu wynikiem negatywnym pierwszego przetargu na sprzedaż nieruchomości, drugi przetarg przeprowadzać z zachowaniem ograniczeń czasowych określonych w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

32. W razie ogłaszania kolejnego przetargu lub rokowań, w ogłoszeniu podawać, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, również informacje o terminach przeprowadzenia poprzednich przetargów.
33. W przypadku nabywania nieruchomości do zasobu nieruchomości gminy przestrzegać zasad określonych w uchwale organu stanowiącego, w szczególności w zakresie ustalania wartości nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego.
34. Zapewnić zachowywanie procedury oddania nieruchomości w dzierżawę, w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Czastary
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Czastary
aa.